Het Marengoproces: flaters, stommiteiten en ongelukken op kosten van de belastingbetaler

Posted on 10 mei 2023 by Hans Werdmölder

Het in 2017 begonnen Marengoproces is verworden tot een aaneenschakeling van fouten, blunders en incidenten.

Anonieme advocaten houden zich niet aan hun geheimhoudingsplicht of hun identiteit wordt door anderen onthuld. De ene na de andere advocaat pakt na een onverkwikkelijk incident zijn biezen. Het concept van de kroongetuige rammelt aan alle kanten, drie personen (gelinkt aan de kroongetuige) worden op klaarlichte dag afgeknald. Een rechter-commissaris stapt op na een poging tot wraking door de verdediging en advocaten worden ervan beschuldigd vertrouwelijke informatie te hebben doorgespeeld. De media-advocaat en neef van de hoofdverdachte wordt gearresteerd op beschuldiging te zijn opgetreden als doorgeefluik van de hoofdverdachte. Een rechter wil gedurende de rit opstappen, een groot aantal betrokkenen moet beveiligd worden.

Kers op de taart

De spreekwoordelijke kers op de taart is de recente aanhouding van Inez Weski, de gothic strafpleiter van de hoofdverdachte Ridouan Taghi. Weski wordt ervan verdacht gegevens te hebben doorgespeeld aan de criminele organisatie van Taghi. Na een verzoek van de Orde van Advocaten Rotterdam werd ze vorige week door de Raad van Discipline geschorst van het tableau.

De eerste zitting in het Marengoproces vindt plaats op 23 maart 2018. Er staan in totaal zestien verdachten terecht, onder wie de hoofdverdachte Ridouan Taghi. De aanklacht tegen de groepering rond Taghi is dat zij verantwoordelijk is voor zes moorden, vier pogingen daartoe, vier voorbereidingen tot moorden en het voorbereiden van een explosie in een spyshop in Nieuwegein. Taghi zou opdracht hebben gegeven tot de moorden en gaf leiding aan de criminele organisatie.

Taghi is op 16 december 2019 op zijn geheime verblijfplaats in Dubai aangehouden, naar Nederland overgebracht en verblijft sindsdien in de speciale extra beveiligde EBI-gevangenis in Vught. Taghi zegt het document van zijn aanhouding te hebben getekend met ‘een zak half over zijn hoofd’: ‘Ik heb gezegd: stuur mij maar naar Marokko. Daar is geen mediacircus.’

Ondanks zijn opsluiting in de Extra Beveiligde Inrichting (EBI) in Vught, die ook als Huis van Bewaring dienst doet, was Taghi in staat leiding te blijven geven aan zijn criminele organisatie. Een vluchtpoging werd verijdeld. Youssef Taghi fungeerde als media-advocaat, daaraan was een gesprek met de plaatselijke deken voorafgegaan. Die had hem geadviseerd niet als advocaat van een familielid op te treden. De neef zit nu een celstraf uit van 5,5 jaar.

Miljoenen PGP-berichten

Centraal in het Marengoproces staan de verklaringen van de kroongetuige Nabil B. Die markeren, in combinatie met de inhoud van miljoenen ontsleutelde PGP-berichten, in de zomer van 2017 de start van het strafrechtelijke onderzoek. Tijdens het proces zegt Ridouan Taghi dat hij Nabil B. niet kent. Door de hoge scheidingswand van de getuigen-cabine valt Nabil voor Taghi ook moeilijk waar te nemen. Hij kan hem niet recht in de ogen kijken. ‘Het enige wat ik zie is zijn leugenachtige puntneus,’ zegt Taghi.

De advocaat van Taghi in het proces is strafpleiter Inez Weski, een opvallende verschijning en volgens haar collega's een kundig advocaat Op 17 oktober 2019 maakt Weski bekend te overwegen te stoppen met de verdediging van Taghi, omdat ze van mening is dat justitie traineert en haar cliënt daardoor geen eerlijk proces kan krijgen. Na enig aandringen maakte ze bekend de verdediging van Taghi te willen voortzetten.

Er worden ook grote blunders gemaakt. Zo is de foto van de kroongetuige Nabil B. vier keer per ongeluk in de dossiers van alle verdachten beland. Het OM noemt het een 'buitengewoon pijnlijke fout', maar zegt dat zulke dingen nu eenmaal kunnen gebeuren waar mensen werken. Misdaadverslaggever Peter R. de Vries noemt het een 'megablunder'. Ook blijkt dat Nabil B. in het geheim berichtjes heeft verstuurd op een Iphone die hij stiekem in zijn cel had. Al drie keer hebben de advocaten van de verdachten een wrakingsverzoek ingediend, omdat zij de rechters partijdig vinden. De wrakingskamer heeft alle verzoeken afgewezen.

Lopende het proces worden nog eens drie moorden in de bovenwereld gepleegd. Op de broer van de kroongetuige Nabil B., op zijn advocaat Derk Wiersum en op de vertrouwenspersoon Peter R. de Vries. Er bestaat een sterk vermoeden dat Ridouan Taghi achter deze moorden zit. De boodschap van deze provocatieve moorden is dat niemand veilig is die optreedt in het belang van de kroongetuige. Nabil B. heeft nadrukkelijk gewaarschuwd voor dergelijke wraakmoorden.

'Een volkstribunaal waarbij we ons niet kunnen verdedigen,' noemen de advocaten in augustus 2020 de grote Marengozaak. Op basis van ontsleutelde PGP-berichten stelde het Openbaar Ministerie dat strafrechtadvocaten Christian Flokstra en Leon van Kleef – werkzaam bij het kantoor Ficq & Partners – in 2015 vertrouwelijke onderzoeksinformatie hebben doorgespeeld aan handlangers van de destijds voortvluchtige Taghi. Uit die PGP-berichten viel ook op te maken dat zij grote contante geldbedragen zouden hebben aangenomen.

Het OM vroeg de deken – die toezicht houdt op de advocatuur – de zaak te onderzoeken. De deken stelde vast dat de advocaten tuchtrechtelijk niet verwijtbaar hebben gehandeld. Tegelijkertijd maakte de deken melding van het feit dat het advocatenkantoor Ficq & Partners niet langer contante betalingen mag aannemen en moet stoppen met het bijstaan van meerdere verdachten in dezelfde strafzaak. Het was het eerste noemenswaardige incident in het strafproces.

Aanklager, rechter en beul tegelijk

Volgens advocaat Flokstra stelde de zaaksofficieren zich op als aanklager, rechter en beul tegelijk. In hun belang moet alles wijken en worden 'advocaten voor de bus gegooid zonder dat zij zich kunnen verdedigen'. Volgens hem is er sprake van 'boze opzet' waarbij 'lastige mensen in toga doelbewust' worden beschadigd. Misschien is het tegendeel eerder waar. Een rechter-commissaris stapte tussentijds op nadat zij (zonder succes) gewraakt werd door advocaat Meijering.

Een lid van het OM zou in het voorjaar van 2021 de naam van de anonieme advocaat die drie familieleden van Nabil B. bijstond, gelekt hebben aan *Telegraaf*-verslaggever John van den Heuvel. Deze anonieme advocaat was Royce de Vries, de zoon van Peter R. de Vries. Tegelijkertijd fungeerde Peter R. de Vries als vertrouwenspersoon van Nabil B., mede door het wegvallen van zijn advocaat Derk Wiersum. Je vraagt je af of hier niet sprake is van belangenverstrengeling.

Van den Heuvel deed zijn gewraakte uitspraak op de dag dat kroongetuige Nabil B. bekendmaakte dat hij geen verklaringen meer wilde afleggen. In een video daarover openbaart Van den Heuvel dat het kantoor van Royce de Vries 'allerlei rekeningen' naar het OM stuurde namens de familie van Nabil B. Met dit bericht kwam ook de naam van de zoon van De Vries in de openbaarheid, dus ook bij de hoofdverdachte Ridouan Taghi. Die voelde zich dubbel gepakt.

Een 'misdadig lek'

Peter R. de Vries was furieus over het lekken van de naam van zijn zoon, die daarna persoonlijke beveiliging wilde hebben en zich gedwongen zag de verdediging van de familie van Nabil B. neer te leggen. 'Je hebt niet overdreven toen je verleden week zei dat het OM alles zou lekken,' aldus De Vries in een appje aan een contact bij de politie. Hij noemde de actie van het OM – in feite ging om het lekken uit 'kringen rond het OM' – zelfs 'misdadig'. Zowel het OM als Van den Heuvel wilden op de kwestie niet reageren.

De Telegraaf werd vervolgens door de familie De Vries en het advocaten-kantoor De Vries & Kasem verweten de raadsman in gevaar te hebben gebracht. Met het verwijderen van de gewraakte passage was de zaak nog niet afgedaan. Op 23 juni 2021 deed Royce de Vries, namens de drie familieleden van Nabil B., aangifte tegen het OM wegens het schenden van het ambtsgeheim. Ze waren ervan overtuigd dat

het OM de informatie aan Van den Heuvel heeft gelekt. 'Kennelijk wordt anonimiteit met een vingerknip opgeheven en worden levens in gevaar gebracht,' schreef Royce de Vries in de aangifte.

Op 6 juli 2021 werd een moordaanslag gepleegd op Peter R. de Vries. Daarmee liep de tragiek verder op. Op 18 juli zou hij aan zijn verwondingen overlijden. Het werd gezien als de ultieme wraak van Taghi. Heel Nederland was diep geschokt, maar onkundig over wat er allemaal aan was voorafgegaan.

Hoewel *De Telegraaf* – tot 1987 de werkgever van Peter R. de Vries – meende dat er 'niet onrechtmatig' was gehandeld, is er daarna onderhandeld over een vergoeding aan Royce de Vries. Onduidelijk is hoeveel geld er precies mee is gemoeid, maar volgens meerdere bronnen zou het gaan om een bedrag van meer dan 100.000 euro.

Royce de Vries heeft inmiddels de verdediging van de familie B. neergelegd. Khalid Kasem, kantoorgenoot van Royce de Vries, was advocaat van een andere verdachte in het Marengoproces. Ook hij heeft de verdediging neergelegd. Kasem is tegenwoordig presentator van de talkshow *Khalid & Sophie* bij BNN/VARA.

Een krachtig signaal aan de moordenaars

Volgens de nieuwe advocaten van Nabil B., De Jong en Schouten, kan de rechtbank in de Marengozaak een 'krachtig signaal geven aan de moordenaars van zijn broer, advocaat en adviseur': door de kroongetuige op de dag van het vonnis vrij te laten. Zij menen dat Nabil B. recht heeft op een kortere straf dan geëist, omdat het Openbaar Ministerie en de overheid de belangen van de kroongetuige en zijn familie ernstig heeft geschaad.

Sinds maart 2023 hebben beide advocaten de verdediging van Nabil B. neergelegd. Vanwege hun geheimhoudingsplicht kunnen zij over het motief niets zeggen. Behalve Nabil B. zijn ook Taghi en zijn medeverdachten Mao en Mario R. sinds de aanhouding van Inez Weski zonder advocaat.

Falende beveiliging

Het Marengoproces is, tegen wil en dank, een carrousel van fouten, blunders en incidenten geworden, waar iedereen zijn steentje aan bijdraagt, waar partijen

rollebollend over het gerecht gaan en waar familieleden en advocaten van de kroongetuige op klaarlichte dag worden vermoord. De ene na de andere advocaat gooit het bijltje erbij neer. De ene na de andere betrokkene en zijn familieleden moeten worden beschermd. Begin maart kwam een vernietigend rapport uit van de Onderzoeksraad voor Veiligheid over de beveiliging van mensen die zijn vermoord. Op grond hiervan draagt de hoofdofficier van het OM, Rutger Jeuken, de beveiliging van de familie van Nabil B. over aan een ander.

Aan de belangen van de gemiddelde burger wordt volledig voorbij gegaan. Het Marengoproces heeft de schatkist inmiddels een vermogen gekost. Geen probleem, de belastingbetaler betaalt.

Hans Werdmölder *is criminoloog en antropoloog. Hij is de auteur van het boek 'De ongelijke strijd tegen de zware misdaad. Opsporing, bestrijding en vervolging'. Walburg Pers, 2023.*

Wynia's Week *verschijnt 104 keer per jaar met even onafhankelijke als broodnodige berichtgeving. De donateurs maken dat mogelijk.* ***Doet u mee?*** *Hartelijk dank!*